

Мирослав Ж. Симић

Судбине левачких и села средишње Србије

Л Е Т О П И С

(1837-2020)

ДРАГОВСКЕ ЦРКВЕ, ШКОЛЕ, ОПШТИНЕ И
ДРУГИХ ЗАЈЕДНИЦА

Драгово, 2020.

*****

**Издавање ове публикације подржало је
Министарства културе и информисања
Републике Србије¹**

и

Општина Рековац

*****

ЗАВЕШТАЊЕ КЊИГЕ И ПИСМА

-Народ који нема своје књиџе и своџа писма, својих књиџописаца и својих књиџољубаца не може се назвати народом. И ми Срби смо Адамова дјеца. Било нас је, али нисмо записани. Само записани народи улазе у историју.

Изговори, чедо моје, нашу највећу ријеч, изговори СРБ, па реци колико ти у ушима праје. Трен. Изговорена ријеч праје док се изговара, па нестијаје као дах из груди који ју је произвео. Само написана ријеч осћаје.

Од нас ће, чедо моје, осћајти оно што буде записано у књизи.

Чедо моје, рука ти је вична и вјешта перу и хартији. Боџ ти је обдарио и одредио да нас ти први чинко запишеш у књиџе. Запиши нас у књиџу (србскоџа) народа на овоме свијету да се заувјек зна да смо били, да јесмо и да ће нас бити!²

*Завей вама осћављамо
к'о зеницу ока своџ
сачувајте наша дела
помоџ'о вам Господ Боџ.³*

¹ Решење Министарства бр.: 401-01-573/2020-03 од 16. окт. 2020. год. и КЦ Рековац бр.: 120 од 23. окт. 2020. год.

² Миле Медић, *Вијенци Немањића*, Елит - Београд 1996. и *Завештање Стефана Немање*.

³ Из *Завешта рајника Ослободилачких рајтова 1912-1918*.

ЕДИЦИЈА

Судбине левачких и села средишње Србије

НАСЛОВ

Летопис (1837-2020)
Драговске цркве, школе, општине и других заједница

АУТОР

Мирослав Ж. Симић

ИЗДАВАЧИ

Историјски архив Јагодина
/Дејан М. Танић/
Књижевни Клуб Левчана "Стеван Првовенчани" Опарић
/Наташа М. Лазић Богосављевић/
Библиотека Вуковог завичаја Лозница
/Мирјана Ирине Хелена Пејак/

УРЕДНИК

др Стојан А. Јевтић

РЕЦЕНЗЕНТИ

мр Дејан М. Танић
мр Слободан Ј. Симоновић
Слободан М. Савић Цане

ЛИКОВНИ УРЕДНИК

Радосав Ж. Јовановић

ЛЕКТУРА

Александра Д. Симић

КОРЕКТУРА

Милутин Ж. Стојковић Лута

КОМПЈУТЕРСКА ОБРАДА И ПРИПРЕМА ЗА ШТАМПУ

Драгољуб М. Симић
Мирослав Ж. Симић

КОРИЦЕ

Александар Б. Сретеновић
Александар З. Николић

ШТАМПА

ШИК "Графопринт" Горњи Милановац

ФОРМАТ

A4, повез тврди

ТИРАЖ

300 примерака

ISBN 978-86-87479-25-8

Горњи Милановац, 2020.

САДРЖАЈ

РЕЧИ РЕЦЕНЗЕНАТА	5
------------------	---

УВОД

САЖЕТА ИСТОРИЈА ДРАГОВА У ЛЕВЧУ	7
ПРАВОСЛАВЉЕ У ХРИШЋАНСКОЈ ВЕРОИСПОВЕСТИ	14
ХРАМ СВ. ВЕЛИКОМУЧЕНИКА ГЕОРГИЈА	21
ОСНОВНА ШКОЛА - НИЖА ГИМАНАЗИЈА	28

РЕДОСЛЕД МЕСНИХ ПАРОХА И ДОГАЂАЈА

ПРВИ ПАРОХ (1893-1900)	41
ДРУГИ ПАРОХ (1901-1905)	55
ТРЕЋИ ПАРОХ (1906-1908)	73
ЧЕТВРТИ, ПЕТИ И ШЕСТИ ПАРОХ (1909-1911)	77
СЕДМИ ПАРОХ (1912-1930)	79
ОСМИ ПАРОХ (1931-1935)	115
ДЕВЕТИ ПАРОХ (1936-1939)	125
ДЕСЕТИ ПАРОХ (1940-1952)	129
ЈЕДНАНАЕСТИ ПАРОХ (1953)	151
ДВАНАЕСТИ ПАРОХ (1954-1974)	157
ТРИНАЕСТИ ПАРОХ (1975-1978)	225
ЧЕТРНАЕСТИ ПАРОХ (1979-1994)	253
ПЕТНАЕСТИ ПАРОХ (1995-1999)	297
ШЕСНАЕСТИ ПАРОХ (2000-2011)	329
СЕДАМНАЕСТИ ПАРОХ (2012-2016)	367
ОСАМНАЕСТИ ПАРОХ (2017-20__)	395
УМЕСТО ПОГОВОРА	424
ИЗВОРИ, ЛИТЕРАТУРА И ЦИП	427
О АУТОРУ	429

РЕЧИ РЕЦЕНЗЕНАТА

У проучавању и детаљном сагледавању свеукупног цивилизацијског развоја једног народа, истраживање историје локалних средина и заједница има више него огроман значај. У оквиру научних, историографских термина, то се назива *ипросојографијом*, односно, истраживањем свеукупне историје једног конкретног, локалног подручја. Међутим, без таквих истраживања, апсолутно је немогуће (или непотпуно) бавити се историјом једне веће целине (народа, нације, државе).

Простор Левча, који је кроз различите периоде историјског развитка мењао свој територијални обим, несумњиво спада у историјски и цивилизацијски најзначајнија подручја свеукупног српског, па и балканског простора. Истраживање левачке историје по свим нивоима и сегментима представља, заправо, откривање саме сржи српске историјске вертикале. То важи и за проучавање историјата развоја сваке сеоске заједнице појединачно, јер оне чине незаобилазне сегменте сложеног мозаика развоја структуре једне заједнице, од локалне средине до државе.

Као већ познати и својим многобројним делима одавно признати и доказани истраживач левачке прошлости, Мирослав Ж. Симић је, као најпродуктивнији писац и публициста из Левча, приредио монументални *Лейојис (1837-2020) Драговке цркве, школе, ојшћине и других заједница, удружења и друшћава*. Детаљним представљањем и анализом развоја и рада ових институција и организација Мирослав нам пружа изузетно сложену, пребогату и структурално слојевиту слику историје Драгова, једног од највећих и најзначајнијих левачких села.

Кроз овај *Лейојис* сагледава се буквално сваки сегмент друштвене, културне, црквене, просветне, економске, политичке и сваке друге историје Драгова. У историографији се ово дефинише као проучавање *историје свакодневног живота*, али иза ове, наизглед, једноставне дефиниције налази се *буквално - све*, што чини цивилизацијску вертикалу једне заједнице. Пред нама се налази својеврсна *енциклопедија Драгова* (али и Левча), и то за период од краја 19. века до данашњих дана. Без обзира на (само наизглед) локални карактер овог изузетног дела, *Лейојис* представља незаобилазни историјски извор и литературу за све истраживаче прошлости овог дела централне Србије, али и много шире...

У Јагодини
25. јуна 2020.

мр Дејан М. Танић
историчар - арх. саветник

У *Енциклопедији Крушевца* можемо прочитати да је Мирослав Ж. Симић Мића (Драгово, 27. апр. 1944), писац, публициста, истраживач српске прошлости. Поред генеалошких и културно-историјских истраживања бави се и писањем песама, прича, хуморески и досетки. Његове најзначајније књиге свакако су монографија *Краљевско Драгово, Манастир Прерадовац, Ја, Драг(и)ња, Брабакин сајт и Жуја Левач* у четири тома, које су распрострањене по целом свету - од Америке до Аустралије. *Лейојис (1837-2020)* у едицији *Судбине левачких села средишње Србије* је круна његовог вишегодишњег истраживачког рада којим ће се значајно обогатити историја Левча и Драгова у њему.

Мирослава Симића познајем већ више од три деценије, сарађивали смо у неколико пројекта. Нисмо се надметали јер је њега тешко надмашити историјским подацима и чињеницама. Он је у левачком Драгову оформио прави истраживачки центар за етнологију, историју и друге истраживачке пројекте, где су окупљени бројни истраживачи из Белице, Темнића, Левча и Расине. Његова кућна библиотека са око три хиљаде наслова и рачунари пуни (преко десет хиљада страница) историјске грађе, чине својеврсни дигитални архив овог дела Србије. Посебно изучава становништво ових крајева, а његова научна сазнања су незаобилазна и користе их бројни истраживачи из Јагодине, Крушевца, Трстеника, Варварина, Крагујевца и других места. Значајни су делови његових књига који се односе на насеља Старог Левча, гео-подручја између левих обала Западне и Велике Мораве и источне стране Гледићких планина.

У Крушевцу
14. јула 2020.

мр Слободан Ј. Симоновић
филолог - књижевник

Сведок сам Мирослављевог рада у култури још од седамдесетих година 20. века. Поносан сам јер смо заједно радили на програмима "Сусрета села" и драговских аутомато "Релија Левач 74-78", писали сценарија за саборе "Прођох Левач, прођох Шумадију", били активни чланови КПЗ и СИЗ-а културе општине Рековац, а заједно смо у крагујевачком театру "Јоаким Вујић" завршили курс за драмске редитеље и много тога учинили на развоју културе и спорта у Левчу. Зато и знам да се данас у Левчу великом Српском истином једино грандиозно бави патриота Мирослав Ж. Симић. Његово сликање прошлости је врхунац опстанка на брдовитом Балкану. *Лейџојус* представља још једно у низу његових дела на заштити и очувању хришћанско-православног Светосавског наслеђа српско-левачке културе, образовања и традиције.

На основу доступне архивске грађе, дневничних бележака и друге релевантне литературе Мирослав у *Лейџојусу* готово занатско-уметнички (што би рекао немачки архитекта Валтер Гропијус⁴) реконструираше и помно прати бурни живот села Дубнице, Волујка и Пуљака од 1837. до 1900, као и "новорођеног" Драгова, од 1900. све до данашњих дана. Црпећи бројне податке из доступних извора пружио нам је обиље информација на које је с годинама пала дебела патина заборавља. И историју старог и најновијег доба систематизовао је вештином истраживача уметника који успева сачувати разборитост, неподлежући властитим емоцијама.

Са својих 18 поглавља књига, поред уводног дела у коме је дат приказ *Сажетје историје Драгова у Левчу*, летописује оснивање и изградњу драговске Цркве, Основне школе (ниже Гимназије), Општине, Месне заједнице, Земљорадничке задруге, поште, читалишта (библиотеке са читаоницом), амбуланте, Дома културе, фудбалског игралишта, вештачког језера; затим, оснивање и рад Културно-уметничког друштва (КУД *Рузмарин*) и Спортског друштва (СД *Шумадинац*), Ловачких и других удружења. Књига прати и испраћа све важније догађаје у Драгову, Левчу и Србији - ратове, изборе, несреће, поплаве, суше, земљотресе, болести, епидемије, као и све драговско-левачке културно-забавне, спортско-рекреативне манифестације традиционалног карактера.

Држећи се сталних субјеката и установљеног редоследа у црпљењу података о догађајима везаних за њих, у току једне године, као информални андрагог Мирослав Ж. Симић је релевантном чињеничком грађом, путем оригиналних записа, мноштвом фотографија, слика, илустрација и оригиналних печата установа, организација и друштава, успео да открије период од скоро 200 година, а да не остави нигде пукотину. На тај начин знатно значајним читаоцима нуди летописни запис који их ни једног тренутка неће довести у дилему о постојању наведених људи, догађаја и дешавања, а и о самој њиховој реалности.

Сматрам да је Мирослав, пишући ово историјски утемељено дело, поновно успео оно што само реткима успева - остати веран законитостима историјског истраживања и у своје дело унети праву меру истинске литерарне лепоте која дело, као левачко-драговска "чуваркућа", чини привлачним широј читалачкој публици.

Као углавном и све претходне, и ова се Мирослављева књига не чита изреда, она је у ствари својеврсни "левачки гугл" претраживач у коме се може наћи све, што би се у народу рекло: *-Од игле до локомotive*.

Големо хвала и наклон јединственом човеку, професионалном занатлији уметничког духа што уложи себе и учини добро створивши ову књигу-енциклопедију!

У Крагујевцу
на Видовдан 2020.

Слободан М. Савић Цане
књижевник

ЗАКЉУЧАК

Оцењујући научни значај ове књиге можемо рећи да је *Лейџојус (1837-2020)* изузетна грађа за будућа проучавања и писања нових књига, првенствено публикација, хроника и монографија левачких насеља, значајнијих догађаја, људи и појава.

Књигу препоручујемо за штампање као културно-историјско добро од изузетног значаја за Левач, Шумадију и Србију.

⁴ Валтер Гропијус (1883+1969), оснивач уметничке школе Баухаус: *-Уметност као професија не постоји. Нема никакве суштинске разлике између уметника и занатлије. Уметник је узвишени савремен занатлије.*